

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának,
egyres kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés
működésének – 2013. évben induló – ellenőrzéséről

Vaja

13180

2013. december

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0181-070/2013.

Témaszám: 1190

Vizsgálat-azonosító szám: V064922

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Benedek Mária

felügyeleti vezető

Az ellenőrzést vezette és az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Dr. Veress Tiborné

ellenőrzésvezető

A számvevőszéki jelentés összeállításában közreműködtek:

Pető Krisztina

számvevő tanácsos

Szikszainé Király Mária

számvevő tanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Szikszainé Király Mária

számvevő tanácsos

Uram Ferenc

számvevő tanácsos

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe

sorszáma

Jelentés a helyi önkormányzatok fejlesztési célú támogatási rendszerének ellenőrzéséről

1108

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	9
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	18
1. Az önkormányzat belső kontrollrendszerének kialakítása	18
1.1. A kontrollkörnyezet	18
1.2. A kockázatkezelési rendszer	20
1.3. A kontrolltevékenységek	20
1.4. Az információs és kommunikációs rendszer	21
1.5. A monitoring rendszer	21
2. A pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működése	22
3. A belső ellenőrzés működése	24
FÜGGELÉKEK	
1. számú Értelmező szótár	
2. számú Az értékelés módja és szempontjai	

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (hatályos 2012. január 1-jétől)
ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
Info tv.	2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (hatályos 2012. január 1-jétől)
Kttv.	2011. évi CXCIX. törvény a közszolgálati tisztviselőkről
Ktv.	1992. évi XXIII. törvény a köztisztviselők jogállásáról (hatálytalan 2012. március 1-jétől)
Mötv.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (hatályos 2012. január 1-jétől)
Mvtv.	1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
Nvtv.	2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról
Ötv.	1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről
Vagyonnyilatkozat-tételről szóló törvény	2007. évi CLII. törvény egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről

Rendeletek

Áhsz.	249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól
Ávr.	368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (hatályos 2012. január 1-jétől)
Bkr.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről (hatályos 2012. január 1-jétől)
Ikr.	335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
vagyongazdálkodási rendelet ₁	10/2004. (V. 13.) Kt. sz. rendelet Vaja Nagyközségi Önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól
vagyongazdálkodási rendelet ₂	1/2013. (I. 9.) Kt. sz. önkormányzati rendelet Vaja Városi Önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól (hatályos 2013. január 9-étől)

Szórövidítések

adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat	8-16/2011. Vaja Város Polgármesteri Hivatal Közzolgálati adatvédelmi szabályzat (hatályos 2011. december 15-étől)
ÁSZ	Állami Számvevőszék

Belső ellenőrzési kézikönyv	Belső Ellenőrzési Kézikönyv (hatályos 2012. április 2-ától)
2012. évi ellenőrzési terv	Az Önkormányzatra vonatkozó 2012. évi belső ellenőrzési terv
2013. évi ellenőrzési terv	Az Önkormányzatra vonatkozó 2013. évi belső ellenőrzési terv
gazdálkodási szabályzat	8-5/2012. Vaja Város Önkormányzat Gazdálkodási szabályzata a kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, teljesítés igazolása, érvényesítés, utalványozás és adat-szolgáltatás rendjéről (hatályos 2012. március 1-jétől)
hivatali SZMSZ	Vaja Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának szervezeti és működési szabályzata
INTOSAI	International Organization of Supreme Audit Institutions (Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete)
iratkezelési szabályzat	Vaja Város Önkormányzat Iratkezelési Szabályzata (hatályos 2012. szeptember 1-jétől)
ISSAI	International Standards of Supreme Audit Institutions (Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Standardjai)
jegyző	Vaja Város Önkormányzata jegyzője
Kormányhivatal	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
Képviselő-testület	Vaja Város Önkormányzata Képviselő-testülete
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
Önkormányzat	Vaja Város Önkormányzata
pénzkezelési szabályzat ₁	8-14/2011. Vaja Város Polgármesteri Hivatal pénzkezelési szabályzat (hatályos 2011. szeptember 1-jétől)
pénzkezelési szabályzat ₂	9-6/2012. Vaja Város Önkormányzat pénzkezelési szabályzata (hatályos 2012. március 1-jétől)
polgármester	Vaja Város Önkormányzata polgármestere
Polgármesteri Hivatal	Vaja Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala
stratégiai ellenőrzési terv	Szatmári Többcélú Kistérségi Társulás Belső Ellenőrzési Kézikönyvének Stratégiai ellenőrzési terv fejezete (hatályos 2010. április 1-jétől)
Társulás	Szatmári Többcélú Kistérségi Társulás
városüzemeltetési kft.	Vajai Városüzemeltető Kft. (az önkormányzat többségi tulajdonában lévő gazdasági társaság)

JELENTÉS

az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének – 2013. évben induló – ellenőrzéséről

Vaja

BEVEZETÉS

Vaja város állandó lakosainak száma 2012. január 1-jén 3711 fő volt. Az Önkormányzat hattagú Képviselő-testületének munkáját egy állandó bizottság (a pénzügyi bizottság) segítette. Az Önkormányzat az önállóan működő és gazdálkodó Polgármesteri Hivatalon kívül három önállóan működő intézményt működtetett és egy többségi tulajdoni hányadú gazdasági társasággal rendelkezett. A polgármester 1994 óta tölti be tisztségét. A jegyző 2011 júliusától látja el a jegyzői feladatokat. A Polgármesteri Hivatal egységes hivatalként működik, önálló szervezeti egységekre nem tagolódott, elkülönített gazdasági szervezettel nem rendelkezett. A foglalkoztatott köztisztviselők száma 2012. január 1-jén 11 fő volt. A Polgármesteri Hivatalnál 2013. január 1-jétől szervezeti változás nem volt. Az Önkormányzat a 2012. évi költségvetési beszámolója szerint 1 040 034 ezer Ft költségvetési bevételt ért el, valamint 891 388 ezer Ft költségvetési kiadást teljesített. A 2012. december 31-i könyvviteli mérleg szerint 1 630 854 ezer Ft értékű eszközvagyonnal rendelkezett, a rövid lejáratú kötelezettségállománya 76 362 ezer Ft volt, hosszú lejáratú kötelezettsége nem volt.

A demokratikus társadalmakban alapvető igény, hogy a közpénzeket, a közvagyonot használók tevékenységükről elszámoljanak, ahhoz egyértelmű és érvényesíthető felelősségi szabályok társuljanak. Ennek a jogos igénynek az érvényesítéséhez meg kell teremteni azokat a folyamatokat, rendszereket, amelyek nélkülözhetetlenek az elszámoltatáshoz. Az elszámoltatás eredményes működtetéséhez szükség van a megfelelő információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására.

Magyarországon az uniós csatlakozási tárgyalások idejére nyúlnak vissza a belső kontrollrendszer szabályozásának gyökerei. Az uniós elvárásoknak megfelelő új terminológia szerinti államháztartási belső pénzügyi ellenőrzési (ÁBPE) rendszer területén a jogharmonizáció 2003-ban teljes körűen megvalósult, míg az önkormányzati alrendszerre vonatkozó, az Ötv.-ben megjelenített speciális szabályozás 2005-ben lépett hatályba. Az államháztartási belső kontrollrendszer koncepciója 2009-ben továbbfejlődött. A változások irányát mutatja, hogy a költségvetési szervek belső kontrollrendszere már magában foglalja a korszerű, felelős szervezetre irányítás elemeit (kontrollkörnyezet, kockázatkezelés, kontrolltevékenység, információ és kommunikáció, monitoring) is. E kont-

rollrendszer szabályozása háromszintű, a törvényi előírásokat az Áht. és a Möt.v., a rendeleti szintű szabályozást az Ávr. és a Bkr. tartalmazza, amelyeket útmutatói szinten az NGM által kiadott standardok és kézikönyvek támogatnak.

A belső kontrollrendszer azt a célt szolgálja, hogy a költségvetési szervek működésük és gazdálkodásuk során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsák végre, teljesítsék elszámolási kötelezettségeiket és megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, a károktól és a nem rendeltetésszerű használatától. A belső kontrollrendszer magában foglalja mindazon szabályokat, eljárásokat, gyakorlati módszereket és szervezeti struktúrákat, kockázatkezelési technikákat, kontrolltevékenységeket, amelyek segítséget nyújtanak a szervezetnek céljai eléréséhez.

Az ÁSZ a 2011-2015. évekre szóló stratégiájában hangsúlyos szerepet szánt annak, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét. A számvevőszéki ellenőrzés nemzetközi alapelvei is rögzítik, hogy a megfelelő belső kontrollrendszer minimálisra csökkenti a hibák és szabálytalanságok kockázatát.

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy a belső kontrollrendszer elemeinek kialakítása, a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésgazolás és érvényesítés és a belső ellenőrzés szabályos működése biztosította-e az Önkormányzatnál a közpénzfelhasználás szabályosságát, hozzájárult-e az értéket teremtő rend követelményének érvényesüléséhez.

Ennek keretében értékeltük, hogy:

- a jogszabályi előírásoknak megfelelően alakították-e ki a belső kontrollrendszer elemeit;
- a gazdálkodás folyamatában kulcsszerepet betöltő teljesítésgazolás és érvényesítés kontrolltevékenységeit megfelelően működtették-e;
- biztosították-e a belső ellenőrzés szabályos működését;
- amennyiben az ÁSZ tett javaslatot a 2008-2011. évek közötti ellenőrzése kapcsán az Önkormányzatnak, intézkedtek-e azok végrehajtására.

Az ellenőrzés várható hasznosulását négy szinten tervezzük. A törvényalkotás számára összegzett tapasztalatok állnak rendelkezésre a belső kontrollrendszer önkormányzati területen való kialakításáról, működéséről és hatásairól, a belső ellenőrzés működéséről. Ennek alapján következtetést lehet levonni arról, hogy a belső kontrollrendszer kialakítására és működtetésére vonatkozó – jelenlegi, differenciálás nélküli – jogszabályi előírások reális követelményeket támasztanak-e az eltérő adottságú települési önkormányzatok esetében, illetve indokolt-e esetleges jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a belső kontrollrendszer kialakításában és működésében fellépő hiányosságokról, javaslataival hozzájárul azok kiküszöböléséhez, amely csökkentheti a későbbi ellenőrzések gyakoriságát. Az ellenőrzés megállapításait és javaslatait más szervezetek is hasznosíthatják a rendezett gazdálkodási keretek kialakításához. A társadalom számára jelzi,

hogy közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálásában. A szervezeten belül lehetőség nyílik arra, hogy a megállapítások szintetizálásával az ÁSZ a hozzáadott értéket teremtő elemző tevékenységét és tanácsadó szerepét is erősítse.

Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének ellenőrzéséről szóló jelentés I. fejezetének összegző része az ellenőrzés céljára ad rövid, szintetizáló összefoglalót, és tartalmazza a következtetéseket a II. fejezet részletes megállapításain alapulóan. A jelentés intézkedést igénylő megállapításait és javaslatait az ellenőrzés során feltárt, a jelentés II. fejezetében rögzített részletes megállapítások alapozzák meg.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak: a belső kontrollrendszer kialakításának megfelelősége esetében a 2012. évre, a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működésének megfelelőségét és a belső ellenőrzés szabályszerű működését a 2012. január 1. és december 31-e közötti időszak eseményeit figyelembe véve értékeltük, míg az ÁSZ javaslatainak utóellenőrzése a 2008–2011. években végzett ellenőrzések nyilvánosságra hozott jelentéseiben tett javaslatok áttekintésére terjedt ki.

Az ellenőrzött szervezet: az Önkormányzat.

Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdése, az 5. § (2) és (6) bekezdése, valamint az Áht. 61. §. (2) bekezdésének előírásai képezik.

Az ellenőrzés szakmai módszertana az ÁSZ hivatalos honlapján (www.asz.hu) közzétett szakmai szabályokon alapult, amely az INTOSAI által kiadott ISSAI figyelembevételével készült.

Az ellenőrzés lefolytatásához az Önkormányzat a kimutatások és a tanúsítvány elektronikus kitöltésével, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok elektronikus megküldésével szolgáltatott adatokat. Az így rendelkezésre bocsátott adatok, információk kontrollja és a munkalapok kitöltése a helyszíni ellenőrzés keretében történt. A jelentésben használt fogalmak magyarázatát az 1. számú függelék, az ellenőrzés egyes területeinek értékelésénél alkalmazott egységes minősítési szempontokat a 2. számú függelék tartalmazza.

A belső kontrollrendszer kialakításának ellenőrzése során értékeltük a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a monitoring rendszer szabályozottságának megfelelőségét. A pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés kontrollok működése megfelelőségének minősítéséhez az állományba nem tartozók megbízási díjai, a külső szolgáltatók által végzett karbantartási, kisjavítási munkák, az egyéb üzemeltetési és fenntartási szolgáltatások, a rendszeres szociális segélyek, valamint az államháztartáson kívülre teljesített működési és felhalmozási célú pénzeszközátadások közül kockázatelemzéssel választottuk ki az ellenőrzött kiadási jogcímekeket. Az egyszerű

véletlen mintavétellel kiválasztott tételek ellenőrzését többlépcsős megfelelőségi tesztek útján addig végeztük, amíg elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk a vizsgált folyamatok kulcskontrolljai működésének megfelelő vagy nem megfelelő voltáról. Értékeljük az Önkormányzatnál a belső ellenőrzés működésének szabályosságát. Az ÁSZ az Önkormányzatnál a 2011. évben a helyi önkormányzatok fejlesztési célú támogatási rendszerének ellenőrzését végezte, a nyilvánosságra hozott, 1108 számon közzétett számvevőszéki jelentésben javaslatot az Önkormányzat számára nem tett, ezért a jelen ellenőrzés keretében utóellenőrzésre nem került sor.

Az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése szerint a jelentéstervezetet megküldtük a polgármester részére, aki az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésében foglalt észrevételezési jogával nem élt, a jelentéstervezetre észrevételt nem tett.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A belső kontrollrendszeren belül 2012-ben a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a monitoring rendszer kialakítását külön-külön és együttesen is értékeltük. A **belső kontrollrendszer kialakítása** az összesített értékelés alapján **nem felelt meg** a jogszabályi előírásoknak.

A belső kontrollrendszer egyes területei kialakításának minősítése a következő:

Kontrollterület	Minősítés
Kontrollkörnyezet	nem megfelelő
Kockázatkezelési rendszer	nem megfelelő
Kontrolltevékenységek	nem megfelelő
Információs és kommunikációs rendszer	részben megfelelő
Monitoring rendszer	nem megfelelő

Az információs és kommunikációs rendszer kialakítását **részben megfelelőnek** értékeltük, mivel az e területen megállapított kisebb szabályozásbeli hiányosságok nem veszélyeztették az információs rendszerek keretében a beszámoló rendszerek megbízható működését.

Nem megfelelőnek értékeltük a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, valamint a monitoring rendszer kialakítását, mivel az ellenőrzésünk során megállapított szabályozásbeli hiányosságok magukban hordozzák a szabálytalan működés, valamint a korrupció kockázatát.

A belső kontrollrendszer nem megfelelő kialakítása kockázatot jelent az Önkormányzat feladatainak szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes végrehajtása során.

Az állományba nem tartozók megbízási díjaival és a külső szolgáltatók által végzett karbantartási, kisjavítási munkákkal kapcsolatos kifizetések során a pénzügyi folyamatokban **kulcsszerepet betöltő** teljesítésigazolás és érvényesítés **belső kontrollok működése gyenge volt**, amelyhez hozzájárult, hogy a jegyző az Áht.-ban foglaltak ellenére a Polgármesteri Hivatal feladatai ellátásának részletes belső rendjét és módját SZMSZ-ben nem állapította meg. Gyengének értékeltük a két kulcskontroll együttes működését, mert azok nem biztosították az ellenőrzésünk által feltárt hiányosságok bekövetkezésének megelőzését.

A számvevőszéki ellenőrzés az ellenőrzött kifizetésekkel összefüggésben a rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján kár bekövetkezére utaló adatot, tényt nem állapított meg, azonban a gazdálkodásban kulcsszerepet betöltő kontrollok gyenge működése miatt fennáll a hibák bekövetkezésének lehetősége. A nem megfelelően szabályozott és működtetett belső kontrollok korrupciós kockázatot hordoznak.

A belső ellenőrzési feladatokat a Társulás útján látták el. A **belső ellenőrzés működése** ugyan **megfelelt** a jogszabályi előírásoknak, azonban a belső ellenőrzések szűk területre korlátozottsága miatt nem volt pozitív visszahatással a kontrollrendszer elemeire, nem tárta fel a számvevőszéki ellenőrzés során a belső kontrollrendszer kialakításánál és a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működésénél megállapított hiányosságokat.

Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőre nem küldi meg a szervezet, vagy az ÁSZ tv. 33. § (2) bekezdésében foglalt póthatáridő elteltével megküldött intézkedési terv továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)–b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

Az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és javaslatai:

a polgármesternek

1. Az Áht. 37. § (1) és az Ávr. 55. § (1) bekezdése ellenére az Önkormányzat nevében történt kötelezettségvállalásokra pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor.

Javaslat:

Intézkedjen, hogy az Önkormányzat nevében történt kötelezettségvállalásra az Áht. 37. § (1) bekezdésében és az Ávr. 55. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – az Ávr. 53. §-ában meghatározott kivételekkel – kizárólag a pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően, írásban kerüljön sor.

2. A számvevőszéki ellenőrzés megállapításai alapján az Önkormányzatnál a belső kontrollrendszer kialakítása összefoglalóan értékelve nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, a kulcskontrollok működése gyenge volt, amelyhez hozzájárult, hogy a jegyző az Áht. 10. § (5) bekezdésében foglaltak ellenére a Polgármesteri Hivatal feladatai ellátásának részletes belső rendjét és módját SZMSZ-ben nem állapította meg. A belső ellenőrzés működése ugyan megfelelt a jogszabályi előírásoknak, azonban nem tárta fel, ezáltal nem is javította ki a hiányosságokat. A megállapított szabályozásbeli és működésbeli hiányosságok magukban hordozzák a szabálytalan működés kockázatát.

Javaslat:

A Mötv. 115. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kísérje figyelemmel az Önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A Mötv. 67. § f) pontja alapján gondoskodjon a belső kontrollrendszer működésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések be nem tartása, valamint a teljesítésigazolás és az érvényesítés kontrollokkal összefüggésben feltárt hiányosságok, szabálytalanságok, a hivatali SZMSZ hiánya miatt az esetleges munkajogi felelősséggel kapcsolatos körülmények kivizsgálásáról, majd a vizsgálat eredményének függvényében tegye meg a szükséges munkajogi intézkedéseket.

a jegyzőnek

1. a kontrollkörnyezettel kapcsolatban:

A jegyző a Kttv. 130. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére a köztisztviselők teljesítményértékelését nem készítette el.

A jegyző az Áht. 10. § (5) bekezdésében foglaltak ellenére a Polgármesteri Hivatal feladatai ellátásának részletes belső rendjét és módját hivatali SZMSZ-ben nem állapította meg.

A jegyző az Ötv. 36. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt feladatkörében nem készítette elő a vagyongazdálkodási rendelet₁ módosítását, így az Önkormányzat vagyongazdálkodási rendelete nem felelt meg az Nvtv. 3. § (1) bekezdés 6. pontja, 5-6. §-a, 11. § (16) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 18. § (1) és (12) bekezdése, valamint a Mötv. 109. § (4) bekezdése előírásainak.

A jegyző a pénzkezelési szabályzat₂-ben a Számv. tv. 14. § (8) bekezdésében foglaltak ellenére nem rendelkezett teljes körűen a pénzforgalom lebonyolításának rendjéről, a pénzkezelés felelősségi szabályairól, a készpénzállományt érintő pénzmozgások eljárási rendjéről és a pénzkezeléssel kapcsolatos bizonylatok rendjéről, mert nem határozta meg a házipénztáron kívüli pénzbeszedés (térítési díjak) pénzforgalmi lebonyolításának rendjét, ennek felelősségi szabályait és nem rögzítette a házipénztárban történő elszámoláshoz használandó bizonylatokat.

A Polgármesteri Hivatalban az Mvtv. 2. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére a jegyző nem határozta meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei megvalósításának módját.

A jegyző a Bkr. 6. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére az ellenőrzési nyomvonal rendszeres aktualizálásáról nem gondoskodott, továbbá azt nem a Polgármesteri Hivatal sajátosságainak figyelembevételével készítette el, mivel a költségvetési szerv működési folyamatainak irányítási, ellenőrzési, valamint felelősségi szintjeit nem tartalmazta.

A Kttv. 231. § (1) bekezdése ellenére a Képviselő-testület nem állapította meg a köztisztviselőkkel szembeni, a Kttv. 83. §-ában előírt hivatásetikai alapelvek részletes tartalmát, valamint az etikai eljárás szabályait, mivel a jegyző az Ötv. 36. § (2) bekezdés a) pontjában előírt feladata ellenére nem készítette elő ennek dokumentumait.

Javaslat:

- a) Értékelje írásban a Kttv. 130. § (1) bekezdése alapján a Polgármesteri Hivatal köztisztviselőinek munkateljesítményét.
- b) Készítse el az Áht. 10. § (5) bekezdése alapján a hivatali SZMSZ-t és kezdeményezze az Áht. 9. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel annak Képviselő-testület elé terjesztését.
- c) Készítse elő a Mötv. 81. § (3) bekezdés c) pontjában foglalt feladatkörében a vagyongazdálkodási rendelet₂ módosítását, és kezdeményezze a módosítás Képviselő-testület elé terjesztését annak érdekében, hogy az megfeleljen a Mötv. 109. § (4) bekezdésében foglaltaknak.
- d) A Számv. tv. 14. § (8) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a pénzkezelési szabályzatot egészítse ki a házipénztáron kívüli pénzbeszedés pénzforgalmi lebonyolításának rendjével, ennek felelősségi szabályaival és a házipénztárban történő elszámoláshoz használandó bizonylatok meghatározásával.
- e) Határozza meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei megvalósításának módját az Mvtv. 2. § (3) bekezdése alapján.
- f) Módosítsa a kialakított ellenőrzési nyomvonalat annak érdekében, hogy az a Polgármesteri Hivatal sajátosságainak figyelembevételével tartalmazza a Bkr. 6. § (3) bekezdésében előírtakat. Intézkedjen a Bkr. 6. § (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően az ellenőrzési nyomvonal rendszeres aktualizálásáról.
- g) Készítse elő a Mötv. 81. § (3) bekezdés c) pontjában foglalt feladatkörében a köztisztviselőkkel szembeni, a Kttv. 83. §-ában foglaltak szerinti hivatásetikai alapelvek részletes tartalmának, valamint az etikai eljárás szabályainak dokumentumait és a Kttv. 231. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel kezdeményezze azok Képviselő-testület elé terjesztését.

2. a kockázatkezelési rendszerrel kapcsolatban:

A jegyző – a Bkr. 7. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére – nem mérte fel és nem állapította meg a Polgármesteri Hivatal tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat, nem határozta meg az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítése nyomon követésének módját.

A Vagyonnyilatkozat-tételről szóló törvény 4. § a) pontjában foglaltak ellenére a vagyonnyilatkozat-tételre kötelezettek körét a hivatali SZMSZ-ben a jegyző nem rögzítette, mert a Polgármesteri Hivatal nem rendelkezett szervezeti és működési szabályzattal.

Javaslat:

- a) Mérje fel és állapítsa meg – a Bkr. 7. § (2) bekezdésében foglaltak alapján – a Polgármesteri Hivatal tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat, határozza meg az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítése folyamatos nyomon követésének módját.

- b) Készítse el a hivatali SZMSZ-t, amelyben rögzítse a Vagyonnyilatkozat-tételről szóló tv. 4. § a) pontjában foglalt előírásnak megfelelően a vagyonnyilatkozat-tételre kötelezettek körét és kezdeményezze az Áht. 9. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra tekintettel annak Képviselő-testület elé terjesztését.
3. a kontrolltevékenységekkel kapcsolatban:

A jegyző – a Bkr. 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak ellenére – nem biztosította a pénzügyi döntések – köztük a költségvetés tervezése és a támogatásokkal való elszámolás – dokumentumainak elkészítésével kapcsolatban a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést.

A jegyző – az Ávr. 53. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére – nem határozta meg az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetések rendjét annak ellenére, hogy a belső szabályozásban lehetővé tette a 100 ezer Ft-ot el nem érő kifizetések előzetes írásbeli kötelezettségvállalás nélküli teljesítését.

A jegyző az lkr. 8. § (1) bekezdésében foglalt előírást figyelmen kívül hagyva nem gondoskodott az iratkezelési szoftver által kezelt adatok biztonságáról, nem alakította ki az üzembiztonsági és adatvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükséges eljárási szabályokat.

A jegyző az Info tv. 7. § (2)-(3) bekezdésében foglalt előírásokat figyelmen kívül hagyva az informatikai rendszer szabályozása során elmulasztotta az adatbiztonság érvényre juttatásához szükséges intézkedések megtételét, a Bkr. 8. § (4) bekezdés b) és c) pontjaiban foglaltak ellenére a hozzáférési jogosultságok vonatkozásában a felelősségi köröket nem szabályozta, továbbá a belső szabályzatban nem határozta meg a beszámolási eljárásokhoz kapcsolódóan a felelősségi köröket.

A jegyző az Ávr. 13. § (5) bekezdésében foglaltak ellenére nem határozta meg a gazdasági feladatot ellátó alkalmazottak helyettesítésének rendjét.

A jegyző a Kttv. 74. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére jogviszony megszűnése esetére nem szabályozta a munkavállaló folyamatban lévő feladatai átadásának rendjét.

Javaslat:

- a) Biztosítsa minden tevékenységre vonatkozóan a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést a Bkr. 8. § (2) bekezdése alapján.
- b) Rögzítse belső szabályzatban az Ávr. 53. § (2) bekezdése alapján az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetések rendjét.
- c) Rögzítse az iratkezelési rendszer kialakítása során az lkr. 8. § (2) bekezdése alapján az üzemeltetés és az adatbiztonság szabályait oly módon, hogy a feladatok és hatáskörök pontosan meghatározásra kerüljenek és végrehajthatók legyenek.
- d) Biztosítsa az Info tv. 7. § (2)-(3) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően az adatbiztonság érvényesülését.

- e) Szabályozza a Bkr. 8. § (4) bekezdés b) pontja alapján a hozzáférési jogosultságok vonatkozásában és a c) pontja alapján a beszámolási eljárásokhoz kapcsolódóan a felelősségi köröket.
- f) Határozza meg az Ávr. 13. § (5) bekezdésében előírtak alapján a gazdasági feladatot ellátó alkalmazottak helyettesítésének rendjét.
- g) Szabályozza a Kttv. 74. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően a jogviszony megszűnése esetére a munkavállaló folyamatban lévő feladatai átadásának rendjét.

4. az információs és kommunikációs rendszerrel kapcsolatban:

A jegyző – a Bkr. 3. § d) pontjában és a 9. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – nem alakított ki olyan rendszert, amely biztosítja, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuttatnak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.

Az lkr. 14. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére a jegyző az iratforgalom dokumentálásával nem biztosította, hogy az iratok szervezeten belüli útja pontosan követhető és ellenőrizhető legyen.

Javaslat:

- a) Alakítsa ki a Bkr. 3. § d) pontjában és a 9. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően egy olyan rendszert, amely biztosítja, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuttatnak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.
- b) Biztosítsa az lkr. 14. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az iratforgalom dokumentálásával, hogy az iratok szervezeten belüli útja pontosan követhető és ellenőrizhető legyen.

5. a monitoring rendszerrel kapcsolatban:

A jegyző – a Bkr. 3. § e) pontjában és 10. §-ában foglaltak ellenére – nem alakított ki a Polgármesteri Hivatal tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert.

A jegyző – a Bkr. 11. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére – a Bkr. 1. melléklete szerinti nyilatkozatban – a 2011. évre vonatkozóan nem értékelt a Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszerének minőségét.

Javaslat:

- a) Alakítsa ki és működtesse a Bkr. 3. § e) bekezdésében és a 10. §-ában előírtak alapján a Polgármesteri Hivatal tevékenységének, a célok megvalósításának folyamatos nyomon követését biztosító rendszert.
- b) Értékelje a Bkr. 11. § (1) bekezdése alapján a jogszabályban meghatározott keretek között a Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszerének minőségét a Bkr. 1. melléklete szerinti nyilatkozatban.

6. a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő kontrollokkal kapcsolatban:

A teljesítésigazolást az Ávr. 57. § (1) bekezdésének előírása ellenére ellenőrizhető okmányok hiányában nem szabályszerűen látták el és azt az Ávr. 57. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére kijelöléssel nem rendelkező személy végezte. Mindezek miatt szabálytalanul történt a kifizetés jogosságának, összepszerúségének és a szerződés szerinti teljesítésének ellenőrzése.

Az érvényesítő az Ávr. 58. § (1) bekezdésének előírása ellenére – írásbeli kötelezettségvállalás hiányában – az összepszerúséget nem tudta ellenőrizni, továbbá a fedezet meglétének ellenőrzését nem látta el, mert a rendelkezésre álló előirányzatot túllépték. Az érvényesítő az Ávr. 58. § (2) bekezdés előírása ellenére nem jelezte az utalványozónak, hogy az Áht. 37. § (1) és az Ávr. 55. § (1) bekezdése ellenére az a Polgármesteri Hivatal nevében történt kötelezettségvállalásokra pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor, az Ávr. 56. § (1) bekezdés előírása ellenére a kötelezettségvállalást követően nem gondoskodtak annak nyilvántartásba vételéről, továbbá hogy az utalványrendelet nem felelt meg az Ávr. 59. § (3) bekezdés e) pontjában foglalt alaki követelménynek. Nem megfelelő főkönyvi nyilvántartásba vétel miatt a Számv. tv. 15. § (3) bekezdésében foglalt valódiság elvét nem érvényesítették.

Javaslat:

Intézkedjen – a teljesítésigazolás és az érvényesítés vonatkozásában feltárt hiányosságok megszüntetése, illetve az operatív gazdálkodás során a működésbeli hibák megelőzése, feltárása és kijavítása érdekében – arról, hogy

- a) a teljesítésigazolás során az Ávr. 57. § (1) és (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően, ellenőrizhető okmányok alapján ellenőrizték és igazolják a kiadások teljesítésének jogosságát, összepszerúségét, az ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetén az ellenszolgáltatás teljesítését, valamint a teljesítésigazolást az Ávr. 57. § (4) bekezdésében előírtak szerint az arra jogosult személy aláírásával igazolja;
- b) kötelezettségvállalásra az Áht. 37. § (1) bekezdésében és az Ávr. 55. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – az Ávr. 53. §-ában meghatározott kivételeket figyelembe véve – kizárólag a pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően, írásban kerüljön sor;
- c) a kifizetéseket megelőzően az érvényesítő az Ávr. 58. § (1) bekezdésében foglalt előírások figyelembevételével teljesítésigazolás alapján – az Ávr. 57. § (3) bekezdése szerinti esetben annak hiányában is – ellenőrizze az összepszerúséget, a fedezet meglétét és a megelőző ügymenetben az Áht., az Áhsz., az Ávr. előírásai és a belső szabályzatokban foglaltak betartását;
- d) az érvényesítő az Ávr. 58. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jelezze az utalványozónak, ha az Áht., az Áhsz., az Ávr. vagy a belső szabályzatokban foglaltak megsértését tapasztalja;
- e) a kötelezettségvállalások nyilvántartásba vételét az Ávr. 56. § (1) bekezdésében foglalt előírásoknak megfelelően végezzék, és az utalványrendeleten az Ávr. 59. § (3) bekezdésében foglalt kötelező tartalmi elemeket tüntessék fel;

f) a gazdasági eseményeket a Számv. tv. 15. § (3) bekezdésében foglalt valódiság elvének betartásával vegyék nyilvántartásba.

7. a belső ellenőrzés működésével kapcsolatban:

A stratégiai ellenőrzési terv a Bkr. 30. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt előírás ellenére nem tartalmazta az ellenőrzési prioritásokat és az ellenőrzési gyakoriságot.

A 2013. évi ellenőrzési terv a Bkr. 31. § (4) bekezdés a) és g) pontjában foglaltak ellenére nem tartalmazta az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatását, továbbá az ellenőrzések ütemezését.

A 2013. évre vonatkozó éves ellenőrzési terv összeállítása a Bkr. 56. § (2) bekezdésében foglalt előírás ellenére nem a jegyző írásos véleményének figyelembevételével történt, mivel a jegyző véleményt, javaslatot nem fogalmazott meg.

A 2013. évi ellenőrzési terv a Bkr. 31. § (2) bekezdésben foglaltak ellenére nem kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon alapult.

A belső ellenőrzés javaslatainak végrehajtása érdekében a Bkr. 45. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltak ellenére intézkedési tervet nem készítettek.

Az elvégzett ellenőrzésekről a Bkr. 22. § (2) bekezdés b) és e) pontjában, valamint az 50. §-ában előírtak ellenére a belső ellenőrzési vezető nyilvántartást nem vezetett.

A belső ellenőrzési vezető a Bkr. 21. § (2) bekezdés d) pontjában és a 47. § (1) bekezdésében előírtak ellenére a jelentésekben szereplő megállapításokról, javaslatokról és az intézkedési tervekről nyilvántartást nem vezetett, azok végrehajtásának nyomon követéséről nem gondoskodott.

A Bkr. 48. § b) pontban foglalt előírás ellenére a 2011. évre vonatkozó éves ellenőrzési jelentés nem tartalmazta a belső kontrollrendszer öt elemének értékelését.

Javaslat:

- a) Kezdeményezze, hogy a stratégiai ellenőrzési terv tartalmazza a Bkr. 30. § (1) bekezdésében előírt tartalmi elemeket.
- b) Kezdeményezze, hogy az éves ellenőrzési tervek tartalmazzák a Bkr. 31. § (4) bekezdésében előírt tartalmi elemeket.
- c) Intézkedjen arról, hogy az éves ellenőrzési tervet a belső ellenőrzési vezető a Bkr. 56. § (2) bekezdés előírásainak megfelelően a jegyző írásos véleményének figyelembevételével készítse el.
- d) Kezdeményezze, hogy az éves ellenőrzési terv a Bkr. 22. § b) pontja, a 29. § (1) és a 31. § (2) bekezdése alapján kockázatelemzésen alapuljon.
- e) Készítsen intézkedési tervet a belső ellenőrzési jelentésekben megfogalmazott javaslatok végrehajtására a Bkr. 45. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelő tartalommal és határidőn belül.

- f) Kezdeményezze, hogy a belső ellenőrzési vezető a Bkr. 22. § (2) bekezdés b) és e) pontjában és az 50. §-ban foglalt előírásnak megfelelően vezessen az elvégzett ellenőrzésekről nyilvántartást,
- g) Kezdeményezze, hogy a belső ellenőrzési vezető a Bkr. 21. § (2) d) pontjában és a 47. § (1) bekezdésben foglalt előírás alapján vezessen nyilvántartást az ellenőrzési jelentésekben tett megállapításokról, javaslatokról, a vonatkozó intézkedési tervekről, és kövesse nyomon azok végrehajtását.
- h) Kezdeményezze, hogy az éves ellenőrzési jelentések, illetve összefoglaló éves ellenőrzési jelentések a Bkr. 48. § b) pontjában foglalt előírásnak megfelelően tartalmazzák a belső kontrollrendszer öt elemének értékelését.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT BELSŐ KONTROLLRENDSZERÉNEK KIALAKÍTÁSA

A belső kontrollrendszeren belül 2012-ben a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a monitoring rendszer kialakítását külön-külön és együttesen is értékeltük. A **belső kontrollrendszer kialakítása** az összesített értékelés alapján **nem felelt meg** a jogszabályi előírásoknak.

1.1. A kontrollkörnyezet

A **kontrollkörnyezet kialakítása** – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – **a jogszabályi előírásoknak nem felelt meg**, mert:

Sorszám ¹	Megállapítás	Megjegyzés
4., 46.	A Képviselő-testület a Ktv. 34. § (3) bekezdésében ² foglaltak ellenére nem döntött a teljesítményértékelés alapját képező célokról. A jegyző a Kttv. 130. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére a köztisztviselők teljesítményértékelését nem készítette el.	
5.	A jegyző az Áht. 10. § (5) bekezdésében foglaltak ellenére a Polgármesteri Hivatal feladatai ellátásának részletes belső rendjét és módját hivatali SZMSZ-ben nem állapította meg.	
16.	A jegyző az Ötv. 36. § (2) bekezdés a) pontjában ³ foglalt feladatkörében nem készítette elő a vagyongazdálkodási rendelet ¹ módosítását, így az Önkormányzat vagyongazdálkodási rendelet ^{1-e} nem felelt meg az Nvtv. 3. § (1) bekezdés 6. pontja, 5-6. §-a, 11. § (16) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 18. § (1) és (12) bekezdése, valamint a Mötv. 109. § (4) bekezdése előírásainak.	A Képviselő-testület az Nvtv. tv. 18. § (12) bekezdésében meghatározott határidőt túllépve ⁴ fogadta el a vagyongazdálkodási rendelet ^{2-t} , amely a Mötv. 109. § (4) bekezdésében rögzítettek ellenére nem rendelkezett a va-

¹ A megállapítás számozása az Önkormányzat által az adatszolgáltatás során kitöltött kimutatások kérdéseinek sorszámával azonos.

² A Ktv. 34. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezve 2012. március 1-jétől.

³ 2013. január 1-jétől a Mötv. 81. § (3) bekezdés c) pontja.

⁴ 2013. január 9-én 1/2013.(I. 9.) Kt. számú rendeletével.

		gyonkezelői jogok gyakorlásának lehetőségéről, ellenőrzésének szabályairól, továbbá a vagyonkezelői jog ellenértékéről.
21.	A pénzkezelési szabályzat _{1,2} a Számv. tv. 14. § (8) bekezdésében foglaltak ellenére nem rendelkezett teljes körűen a pénzforgalom lebonyolításának rendjéről, a pénzkezelés felelősségi szabályairól, a készpénzállományt érintő pénzmozgások eljárási rendjéről és a pénzkezeléssel kapcsolatos bizonylatok rendjéről.	A 2012. március 1-jétől hatályos pénzkezelési szabályzat ₂ -ban határozta meg a jegyző a házipénztáron kívüli pénzbeszedés (térítési díjak) pénzforgalmi lebonyolításának rendjét, ennek felelősségi szabályait, de nem rögzítette a házipénztárban történő elszámoláshoz használandó bizonylatokat.
32.	A Polgármesteri Hivatalban az Mvtv. 2. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére a jegyző nem határozta meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményei megvalósításának módját.	
41., 44.	A jegyző a Bkr. 6. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére az ellenőrzési nyomvonal rendszeres aktualizálásáról nem gondoskodott, továbbá azt nem a Polgármesteri Hivatal sajátosságainak figyelembevételével készítette el, mivel a költségvetési szerv működési folyamatainak irányítási, ellenőrzési, valamint felelősségi szintjeit nem tartalmazta.	Az ellenőrzési nyomvonal nevesíti a gazdasági vezetőt, a nemzetiségi önkormányzatot és elnökét, továbbá a Képviselőtestület illetékes bizottságait. Nemzetiségi önkormányzat a településen nincs, a Képviselőtestületnek egy bizottsága van, gazdasági vezető nem került kinevezésre.
47.	A Kttv. 231. § (1) bekezdése ellenére a Képviselő-testület nem állapította meg a köztisztviselőkkel szembeni, a Kttv. 83. §-ában előírt hivatásetikai alapelvek részletes tartalmát, valamint az etikai eljárás szabályait, mivel a jegyző az Ötv. 36. § (2) bekezdés a) pontjában ⁵ előírt feladata ellenére nem készítette elő ennek dokumentumait.	

⁵ 2013. január 1-jétől Möt. 81. § (3) bekezdés c) pont.

1.2. A kockázatkezelési rendszer

A kockázatkezelési rendszer kialakítása – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – **nem felelt meg** a jogszabályi előírásoknak, mert:

Sorszám	Megállapítás
4., 8., 10.	A jegyző – a Bkr. 7. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére – nem mérte fel és nem állapította meg a Polgármesteri Hivatal tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat, nem határozta meg az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítése nyomon követésének módját.
13.	A Vagyonnyilatkozat-tételről szóló törvény 4. § a) pontjában foglaltak ellenére a vagyonnyilatkozat-tételre kötelezettek körét hivatali SZMSZ-ben a jegyző nem rögzítette, mert a Polgármesteri Hivatal nem rendelkezett szervezeti és működési szabályzattal.

1.3. A kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenységek kialakítása – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – a jogszabályi előírásoknak **nem felelt meg**, mert:

Sorszám	Megállapítás
1-5.	A jegyző – a Bkr. 8. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak ellenére – nem biztosította a pénzügyi döntések – köztük a költségvetés tervezése és a támogatásokkal való elszámolás – dokumentumainak elkészítésével kapcsolatban a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést.
8.	A jegyző – az Ávr. 53. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére – nem határozta meg az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetések rendjét annak ellenére, hogy a belső szabályozásban lehetővé tette a 100 ezer Ft-ot el nem érő kifizetések előzetes írásbeli kötelezettségvállalás nélküli teljesítését.
13.	A jegyző az Ikr. 8. § (1) bekezdésében foglalt előírást figyelmen kívül hagyva nem gondoskodott az iratkezelési szoftver által kezelt adatok biztonságáról, nem alakította ki az üzembiztonsági és adatvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükséges eljárási szabályokat.
16- 17., 20.	A jegyző az Info tv. 7. § (2)-(3) bekezdésében foglalt előírást figyelmen kívül hagyva az informatikai rendszer szabályozása során elmulasztotta az adatbiztonság érvényre juttatásához szükséges intézkedések megtételét, a Bkr. 8. § (4) bekezdés b) és c) pontjában foglaltak ellenére a hozzáférési jogosultságok vonatkozásában a felelősségi köröket nem szabályozta, továbbá belső szabályzatban nem határozta meg a beszámolási eljárásokhoz kapcsolódóan a felelősségi köröket.
21.	A jegyző az Ávr. 13. § (5) bekezdésében foglaltak ellenére nem határozta meg a gazdasági feladatot ellátó alkalmazottak helyettesítésének rendjét.

32. A jegyző a Kttv. 74. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére jogviszony megszünése esetére nem szabályozta a munkavállaló folyamatban lévő feladatai átadásának rendjét.

1.4. Az információs és kommunikációs rendszer

Az **információs és kommunikációs rendszer kialakítása** – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – **részben felelt meg** a jogszabályi előírásoknak.

A Polgármesteri Hivatal rendelkezett a jogszabályi előírásnak megfelelő adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzattal. Szabályozták a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának rendjét. Az Önkormányzat az elektronikus közzétételi kötelezettségének a 2012. évben eleget tett. A jegyző meghatározta a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét és elkészítette a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalmú iratkezelési szabályzatot, amely 2012. szeptember 1-jétől hatályos.

Az információs és kommunikációs rendszer kialakítása az alábbi kisebb hiányosságok miatt részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak, mert:

Sorszám	Megállapítás
1-2.	A jegyző – a Bkr. 3. § d) pontjában és a 9. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – nem alakított ki olyan rendszert, amely biztosítja, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuttatottak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.
16.	Az Ikr. 14. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére a jegyző az iratforgalom dokumentálásával nem biztosította, hogy az iratok szervezeten belüli útja pontosan követhető és ellenőrizhető legyen.

1.5. A monitoring rendszer

A **monitoring rendszer kialakítása** – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – **nem felelt meg** a jogszabályi előírásoknak, mert:

Sorszám	Megállapítás
1.	A jegyző – a Bkr. 3. § e) pontjában és 10. §-ában foglaltak ellenére – nem alakított ki a Polgármesteri Hivatal tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert.
9.	A jegyző – a Bkr. 11. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére – a Bkr. 1. melléklete szerinti nyilatkozatban – a 2011. évre vonatkozóan nem értékelte a Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszerének minőségét.

A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét ellátó Kormányhivatal a 2012. évben nem élt törvényességi felhívással vagy más törvényességi felügyeleti eszközzel a Képviselő-testület által alkotott rendeletekre, határozatokra vonatkozóan.

2. A PÉNZÜGYI FOLYAMATOKBAN KULCSSZEREPEL BETÖLTŐ TELJESÍTÉSIGAZOLÁS ÉS ÉRVÉNYESÍTÉS BELSŐ KONTROLLOK MŰKÖDÉSE

Az állományba nem tartozók megbízási díjaival, a külső szolgáltatók által végzett karbantartással, kisjavítással kapcsolatos kifizetések során – összefoglalóan értékelve – a pénzügyi folyamatokban **kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működésének megfelelése gyenge volt**, mert:

Kulcs-kontroll	Megállapítás
Teljesítésigazolás	A teljesítésigazolást az Ávr. 57. § (1) bekezdésének előírása ellenére ellenőrizhető okmányok hiányában nem szabályszerűen látták el és az Ávr. 57. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére kijelöléssel nem rendelkező személy végezte. Mindezek miatt szabálytalanul történt a kifizetés jogosságának, összecszerúségének és a szerződés szerinti teljesítésének ellenőrzése is.
Érvényesítés	Az érvényesítő az Ávr. 58. § (1) bekezdésének előírása ellenére – írásbeli kötelezettségvállalás hiányában – az összecszerúséget nem tudta ellenőrizni, továbbá a fedezet meglétének ellenőrzését nem látta el, mert a rendelkezésre álló előirányzatot túllépték. Az érvényesítő az Ávr. 58. § (2) bekezdés előírása ellenére nem jelezte az utalványozónak, hogy az Áht. 37. § (1) és az Ávr. 55. § (1) bekezdése ellenére az Önkormányzat és a Polgármesteri Hivatal kiadási előirányzatai terhére történt kötelezettségvállalásokra pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor, továbbá hogy az Ávr. 56. § (1) bekezdés előírása ellenére a kötelezettségvállalást követően nem gondoskodtak annak nyilvántartásba vételéről, és hogy az utalványrendelet nem felelt meg az Ávr. 59. § (3) bekezdés e) pontjában foglalt alaki követelménynek. Nem megfelelő főkönyvi nyilvántartásba vétel miatt a Számv. tv. 15. § (3) bekezdésében foglalt valóság elvét nem érvényesítették.

Az állományba nem tartozók megbízási díjainak kifizetése során a 2012. évben a teljesítésigazolás és az érvényesítés kulcskontrollok működésének megfelelése gyenge volt, mert:

- a teljesítésigazolást az Ávr. 57. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére nem a kötelezettségvállalásra jogosult által kijelölt személy végezte az ügyviteli, temető fenntartási, kézbesítési, karbantartási, fénymásolási és postási feladatokra kötött megbízási szerződések esetében. Emiatt – az Ávr. 57. § (1) és (3) bekezdésében a kiadás teljesítése jogosságának, összecszerúségének, valamint az ellenszolgáltatás teljesítésének elvégzése nem szabályszerűen történt meg;
- az érvényesítő az Ávr. 58. § (2) bekezdésében és a gazdálkodási szabályzatban előírtakat figyelmen kívül hagyva nem jelezte, hogy a megelőző ügymenetben a teljesítésigazolást a jegyző jogosultság hiányában végezte el az általa igazolt ügyviteli, temető fenntartási, kézbesítési, karbantartási, fénymásolási és postási feladatokhoz kapcsolódó kifizetéseknél;
- az érvényesítő az ellenőrzött tételek esetében az Ávr. 58. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét, a fedezet meglétének ellenőrzését nem látta el, mert

az önkormányzati előirányzatot túllépték, illetve a Polgármesteri Hivatalban előirányzat nélkül történt a kifizetés érvényesítése, továbbá a kötelezettségvállalás nyilvántartásba vételének elmaradása miatt a rendelkezésre álló fedezet nem volt ellenőrizhető;

- az érvényesítő az Ávr. 58. § (2) bekezdésében rögzített kötelezettsége ellenére nem jelezte az utalványozónak, hogy a megelőző ügymenetben az utalványrendeleten a kötelezettségvállalás nyilvántartási számát nem tüntették fel, mivel az Ávr. 56. § (1) bekezdés előírása ellenére a kötelezettségvállalást követően nem gondoskodtak annak nyilvántartásba vételéről. Nem jelezte továbbá, hogy nem tartották be az Áht. 37. § (1) és az Ávr. 55. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel a megbízási szerződések megkötésekor az írásbeli kötelezettségvállalásra pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor, valamint hogy az utalványrendelet nem felelt meg a vele szemben támasztott alaki követelményeknek, mert az Ávr. 59. § (3) bekezdés e) pontjában foglaltak ellenére nem tartalmazta a megterhelendő számla számát és megnevezését.

Az ügyviteli, a kézbesítési, a karbantartási, a fénymásolási és a postási feladatokra vonatkozó kifizetéseket a Polgármesteri Hivatal állományon kívüli kifizetések elszámolására szolgáló főkönyvi számla helyett az Önkormányzat főkönyvi számlájára rögzítették, nem érvényesítve ezzel a Számv. tv. 15. § (3) bekezdésében foglalt valódiság elvét.

A külső szolgáltatók által végzett karbantartási, kisjavítási munkákra történő kifizetések során a 2012. évben a teljesítésigazolás és az érvényesítés kulcskontrollok működésének megfelelése gyenge volt, mert:

- a teljesítésigazolás során az Ávr. 57. § (1) és (3) bekezdésének előírása ellenére – dokumentumok hiányában – a kifizetés jogosságának, összegszerűségének, valamint szerződés szerinti teljesítésének ellenőrzését nem végezték el a kisösszegű kifizetésnél (gumicsere), továbbá az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő városüzemeltetési kft.-vel írásbeli kötelezettségvállalás nélkül elvégeztetett munkák esetében;
- az érvényesítő az Ávr. 58. § (1) bekezdésében előírtak ellenére a városüzemeltetési kft.-vel elvégeztetett munkák (a Polgármesteri Hivatal, a diákotthon, az egészségház és a művelődési ház karbantartására és a művelődési ház különféle munkáira kifizetett számlák) esetében ellenőrizhető okmányok – írásbeli szerződés, megrendelés, munkalap – hiányában az összegszerűséget nem szabályszerűen ellenőrizte;
- az érvényesítő az ellenőrzött tételeknél az Ávr. 58. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét, a fedezet meglétének ellenőrzését nem látta el, mert az előirányzatot túllépték, továbbá a kötelezettségvállalás nyilvántartásba vételének elmaradása miatt a rendelkezésre álló fedezet nem volt ellenőrizhető;
- az érvényesítésre kijelölt személy az Ávr. 58. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére az érvényesítés során nem jelezte az utalványozónak, hogy az Ávr. 56. § (1) bekezdésben rögzítetteket figyelmen kívül hagyva a kötelezettség keletkezésekor elmaradt a kötelezettségvállalás-nyilvántartásba vétele, valamint hogy az Áht. 37. § (1) bekezdésében rögzített írásbeli kötelezettségvállalás

lásra nem került sor a Polgármesteri Hivatal, a diákotthon, az egészségház és a művelődési ház karbantartására, valamint a művelődési ház különféle munkái esetében, továbbá azt sem jelezte, hogy az Áht. 37. § (1) és az Ávr. 55. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére az írásbeli kötelezettségvállalásokra az ellenőrzött tételek esetében pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor, és hogy az alkalmazott utalványrendelet az Ávr. 59. § (3) bekezdés e) pontjában foglaltak ellenére nem tartalmazta a megterhelendő számla számát és megnevezését;

- a főkönyvi számlaszámok kijelölése nem volt megfelelő a városüzemeltetési kft.-vel elvégzett munkák (a polgármesteri hivatal, a diákotthon, az egészségház és a művelődési ház karbantartására, valamint a művelődési ház különféle munkáira kifizetett számlák), valamint a tűzjelző fenntartási költségének elszámolása esetében, mert a számlák tartalmaztak egyéb üzemeltetési, felújítási és fejlesztési kiadásokat is, amelyek nem az Áhsz. 9. számú melléklet 1. g) pontjában foglaltak szerinti főkönyvi számlákon kerültek elszámolásra, így nem érvényesítették a Számv. tv. 15. § (3) bekezdésében foglalt valódiság elvét.

A számvevőszéki ellenőrzés az ellenőrzött kifizetésekkel összefüggésben a rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján kár bekövetkezéire utaló adatot, tényt nem állapított meg, azonban a gazdálkodásban kulcsszerepet betöltő kontrollok gyenge működése miatt fennáll a hibák bekövetkezésének kockázata. A nem megfelelően működtetett belső kontrollok korrupciós kockázatot hordoznak.

3. A BELSŐ ELLENŐRZÉS MŰKÖDÉSE

Az Önkormányzat a belső ellenőrzési feladatokat – képviselő-testületi döntés alapján – a Társulás útján látta el.

A **belső ellenőrzés működése** – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – az Önkormányzatnál **megfelelt** a jogszabályi előírásoknak.

Az Önkormányzat rendelkezett a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalmú Belső ellenőrzési kézikönyvvel. A belső ellenőrzést végző személyek a jogszabályban előírt iskolai végzettséggel, szakmai képesítéssel rendelkeztek.

A Társulás elkészítette az ellenőrzések tervezését megalapozó stratégiai ellenőrzési tervét, melynek tartalma a jogszabályi előírásoknak – az ellenőrzési prioritások és gyakoriság meghatározásának hiánya mellett – megfelelt. A Társulás az éves (összefoglaló) ellenőrzési jelentést a jegyzőnek megküldte. A 2012. évi ellenőrzési tervben foglalt ellenőrzést végrehajtották, elkészítették a jogszabályban előírt tartalmú ellenőrzési jelentést. Ellenőrzés megszakítására, felfüggesztésére a 2012. évben nem került sor. A Társulás elkészítette az Önkormányzatra vonatkozó 2013. évi ellenőrzési tervet, amelyet a Képviselő-testület határozattal jóváhagyott.

Az Önkormányzatnál a belső ellenőrzés működése az alábbi kisebb hiányosságok mellett megfelelt a jogszabályi előírásoknak:

Sor-szám	Megállapítás
7/f	A stratégiai ellenőrzési terv a Bkr. 30. § (1) bekezdés f) pontjában foglalt előírás ellenére nem tartalmazta az ellenőrzési prioritásokat és az ellenőrzési gyakoriságot.
8/a, 8/g	A 2013. évi ellenőrzési terv a Bkr. 31. § (4) bekezdés a) és g) pontjában foglaltak ellenére nem tartalmazta az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatását, továbbá az ellenőrzések ütemezését.
10.	A 2013. évi ellenőrzési terv összeállítása a Bkr. 56. § (2) bekezdésében foglalt előírás ellenére nem a jegyző írásos véleményének figyelembevételével történt, mivel a jegyző véleményt, javaslatot nem fogalmazott meg.
12.	A 2013. évi ellenőrzési terv a Bkr. 31. § (2) bekezdésben foglaltak ellenére nem kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon alapult.
23.	A belső ellenőrzés javaslatainak végrehajtása érdekében a Bkr. 45. § (1)-(3) bekezdéseiben foglaltak ellenére intézkedési tervet nem készítettek.
25.	Az elvégzett ellenőrzésekről a Bkr. 22. § (2) bekezdés b) és e) pontjában, valamint az 50. §-ában előírtak ellenére a belső ellenőrzési vezető nyilvántartást nem vezetett.
24.,2 6.	A belső ellenőrzési vezető a Bkr. 21. § (2) bekezdés d) pontjában és a 47. § (1) bekezdésében előírtak ellenére a jelentésekben szereplő megállapításokról, javaslatokról és az intézkedési tervekről nyilvántartást nem vezetett, azok végrehajtásának nyomon követéséről nem gondoskodott.
27/b	A Bkr. 48. § b) pont bb) alpontjában foglalt előírás ellenére a 2011. évre vonatkozó éves ellenőrzési jelentés nem tartalmazta a belső kontrollrendszer öt elemének értékelését.

Az Önkormányzat az ÁSZ-tól a 2011-2013. években integritás kérdőív kitöltésére kapott felkérést, amelyeknek nem tett eleget. Az információs rendszer szabályozása és kialakítása során feltárt hibák, a köztisztviselőkkel szembeni hivatásbeli alapelvek meghatározásának, valamint az etikai eljárás szabályainak hiánya, valamint a 2013. évi ellenőrzési terv megalapozását szolgáló kockázatelemzés elmaradása arra utal, hogy az Önkormányzatnak az integritási szemlélet érvényesítésében még fejlődést kell elérnie.

Budapest, 2013. 12. hónap 30. nap

Függelék: 2 db

Domokos László
Domokos László

elnök

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

belső ellenőrzés	Független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát. (Forrás: Bkr. 2. § b) pontja)
belső kontrollrendszer	A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre, az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától. (Forrás: Áht. 69. § (1) bekezdése)
belső kontrollrendszer területei	A kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a nyomon követési (monitoring) rendszer. (Forrás: Bkr. 3. §-a)
egyszerű véletlen mintavétel	Az alapsokaságból egyszerű véletlen kiválasztással képzett részsokaság. (Forrás: Az ÁSZ ellenőrzési mintavételezés támogatásához készült segédletének 4.1.1. pontja)
Integritás	Az integritás elvek, értékek, cselekvések, módszerek, intézkedések konzisztenciáját jelenti: olyan magatartásmódot, amely meghatározott értékeknek felel meg. Az integritás a közszféra esetében a társadalom által elvárt nyilvánossági, átláthatósági, illetve jogi/etikai normáknak történő megfelelést jelenti. (Forrás: a http://integritas.asz.hu honlapon közzétett „A 2012. évi integritás felmérés eredményeinek összefoglalója” című dokumentum 3. oldal 1. bekezdése)
Kockázat	A kockázat annak a valószínűségét jelenti, hogy egy vagy több esemény vagy intézkedés nem kívánt módon befolyásolja a rendszer működését, céljainak megvalósulását. (Forrás: Javaslatok a korrupciós kockázatok kezelésére – Kockázatkezelési és ellenőrzési módszertan 35. oldal, ÁSZ)
kockázatkezelési rendszer	Olyan irányítási eszközök és módszerek összessége, melynek elemei a szervezeti célok elérését veszélyeztető tényezők (kockázatok) azonosítása, elemzése, csoportosítása, nyomon követése, valamint szükség esetén a kockázati kitettség mérséklése. (Forrás: Bkr. 2. § m) pontja)

kontrollkörnyezet	A kontrollkörnyezet alakítja ki a szervezet belső kontrollrendszerhez való viszonyát, hozzáállását, befolyásolja az alkalmazottak belső kontrollal kapcsolatos tudatosságát, magatartását. Elemei a személyes és szakmai elkötelezettség és a vezetés, valamint az alkalmazottak által vallott erkölcsi értékek; a szakmai hozzáértés iránti elkötelezettség; a felső vezetés hozzáállása – a vezetés filozófiája és tevékenységének stílusa; a szervezeti struktúra; a humánerőforrás-politika és gazdálkodási gyakorlat.
kontrolltevékenységek	A kontrolltevékenységek azok a politikák és eljárások, amelyeket a kockázatok megoldására hoznak létre a szervezet céljainak teljesítése érdekében.
kommunikáció	Az a tevékenység, melynek során információ továbbítása valósul meg. A kommunikációs folyamat résztvevői között tájékoztatás történik, mely során tényeket, ezek magyarázatát közlik. <i>„A szervezetben eredményes kommunikációnak kell áramlania lefelé, horizontálisan és felfelé, a szervezet egészében és annak valamennyi elemében.”</i>
Korrupció	Azok a cselekmények, amelyek során a köz érdekében való eljárással megbízott és döntéshozatali felelősséggel felruházott személy a köz érdeke helyett önös vagy részérdekeket követve, mástól jogtalan vagy etikátlan előnyt elfogadva és őt jogtalan vagy etikátlan előnyhöz juttatva jár el, illetve amikor valaki a köz érdekében való eljárással megbízott és döntéshozatali felelősséggel felruházott személynek jogtalan vagy etikátlan előnyt nyújtva vagy felajánlva jogtalan vagy etikátlan előnyt kér. (Forrás: A Kormány korrupció megelőzési programja 2012-2014.)
kulcskontrollok	Az azonosított kockázatok mérséklése érdekében kialakított kontrollok közül azok, amelyek elégtelen működése esetén a szervezetet jelentős veszteség érheti, vagy a működésükben bekövetkező hiba/hiányosság más kontrollok eredményességét csökkenti. Ezek ellenőrzése, értékelése elegendő bizonyítékot szolgáltat adott területen a kontrollrendszer értékeléséhez. Az önkormányzatok kontrollrendszere kialakításának ellenőrzése során a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok a teljesítésigazolás és az érvényesítés.
Lényegesség	Egy információ akkor lényeges, ha hiánya vagy téves állítása befolyásolhatja ezen információkat felhasználók döntéseit, véleményét. Az ellenőrzés során a lényegesség három szempontból értelmezhető: érték, jelleg és összefüggés szerint.
megfelelőségi teszt	Az ellenőrzés során alkalmazott módszer – szekvenciális (megállásos) megfelelőségi teszt – lényege, hogy a kiválasztott minta ellenőrzését csak addig végezzük, amíg elegendő és megfelelő bizonyítékot nem szerzünk az ellenőrzött kulcskontroll (teljesítésigazolás, érvényesítés) működésének megfelelő vagy nem megfelelő voltáról.

Monitoring (nyomon követési rendszer)

A monitoring a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kíséri figyelemmel, melynek során a releváns eseményekről és tevékenységekről (együtt: folyamatokról) rendszeres jelleggel, strukturált, döntéstámogató információkhoz jutnak a szervezet vezetői.

utóellenőrzés

Az intézkedések nyomon követése érdekében elrendelt ellenőrzés, amelynek célja, hogy a belső ellenőrzés bizonyosságot szerezzen az elfogadott intézkedések végrehajtásáról vagy arról a tényről, hogy ha az ellenőrzött szerv, illetve az ellenőrzött szervezeti egység vezetője nem, vagy nem az elfogadott intézkedésnek megfelelően hajtja végre az intézkedéseket, továbbá meggyőződni arról, hogy a végrehajtott intézkedésekkel a megállapított kockázat ténylegesen megszűnt, vagy a kockázati tőrészhatár alá csökkent. (Forrás: Bkr. 2. § s) pontja)

Az értékelés módja és szempontjai

A belső kontrollrendszer kialakítása megfelelőségének értékelése az öt területre vonatkoztatva

Megfelelő a belső kontrollrendszer kialakítása, amennyiben az öt területen (kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, monitoring rendszer kialakítása) összesen elért és elérhető pontok százalékban kifejezett hányadosa eléri a 81%-ot, és egyik terület sem kapott nem megfelelő értékelést.

Részben megfelelő a kontrollrendszer kialakítása, ha az önkormányzat teljesíti a meghatározott valamennyi főbb kritériumot (amelyeket – 10 kritérium – a program 5. számú melléklete tartalmazza), és az öt munkalapon összesen elért és elérhető pontok százalékban kifejezett hányadosa a 61%-ot meghaladja, és legfeljebb egy terület értékelése nem megfelelő volt.

Nem megfelelő a belső kontrollrendszer kialakítása, amennyiben az önkormányzat nem teljesíti a meghatározott bármelyik főbb kritériumot, vagy az öt munkalapon összesen elért és elérhető pontok százalékban kifejezett hányadosa 0-60% közötti, vagy egynél több terület értékelése nem megfelelő volt.

A megfelelőség minősítése a következők szerint történik:

A **minősítés** – részben automatizált – a belső kontrollrendszer kialakítására vonatkozó kérdéseket tartalmazó munkalapokon, az elérhető és az elért pontszámok alapján az alábbi képlettel, **számítógépes program segítségével történt**, melynek összefüggése:

$$\frac{\text{Elért pont}}{\text{Elérhető pont}} \times 100 = \dots\dots\%$$

A belső kontrollrendszer egyes területei kialakítása megfelelőségénél alkalmazandó minősítés:

- nem megfelelő 0-60%-ig
- részben megfelelő 61-80%-ig
- megfelelő 81% fölött.

Az ellenőrzött önkormányzat belső kontrollrendszere kialakítása megfelelőségének főbb kritériumai

Sor- szám	Kérdés:	Szempont:
	A kontrollkörnyezet kialakítása (2. számú munkalap, kimutatás)	
1.	A polgármesteri hivatal ¹ rendelkezik-e alapító okirattal?	A polgármesteri hivatal alapító okirata az Áht. 8. § (4) bekezdésében előírtaknak megfelelően elkészült, tartalmazza az Ávr. 5. § (1) bekezdésében előírtakat, kiemelten a c) pont szerinti alaptevékenységeit.
2.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e szervezeti és működési szabályzattal?	A polgármesteri hivatal rendelkezik az Áht. 10. § (5) bekezdésben előírt - 2010. január 1-jét követően jóváhagyott vagy módosított - SZMSZ-szel. A költségvetési szerv feladatai ellátásának részletes belső rendjét és módját - törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott módon és tartalommal - szervezeti és működési szabályzata állapítja meg.
3.	Meghatározták-e a vagyongazdálkodás szabályait önkormányzati rendeletben?	Az önkormányzat a vagyongazdálkodás szabályait önkormányzati rendeletben meghatározta, és az összhangban van az Mőtv. 109. § (4) bekezdése, a Nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. tv. 18. § (1) bekezdése tartalmával, és a 18. § (12) bekezdésében meghatározottak szerint az 5. § (5)-(7) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően 2012. október 31-ig azt módosították.
4.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e számviteli politikával?	A polgármesteri hivatal rendelkezik az Áhsz. 8. § (3) bekezdésben előírt - 2010. január 1-jét követően hatályba helyezett vagy aktualizált - számviteli politikával. A jogszabályhely rögzíti, hogy a Számv. tv. és az e rendeletben foglaltak szerint az államháztartás szervezetének szakmai feladatai és sajátosságai figyelembevételével ki kell alakítania és írásban szabályoznia számviteli politikáját.
5.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e pénzkezelési szabályzattal?	A polgármesteri hivatal rendelkezik az Áhsz. 8. § (4) bekezdés d) pontjában előírt - 2010. január 1-jét követően hatályba helyezett vagy aktualizált - pénzkezelési szabályzattal. A jogszabályhely előírja, hogy a számviteli politika keretében el kell készíteni a pénzkezelési szabályzatot.
6.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e leltározási és leltárkészítési szabályzattal?	A polgármesteri hivatal rendelkezik az Áhsz. 8. § (4) bekezdés a) pontjában előírt - 2008. január 1-jét követően hatályba helyezett vagy aktualizált - eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzatával.

¹ Polgármesteri hivatal alatt a polgármesteri hivatalt, a főpolgármesteri hivatalt, a megyei önkormányzati hivatalt és a körjegyzőséget is érteni kell.

Sor- szám	Kérdés:	Szempont:
7.	A polgármesteri hivatal gazdasági szervezeteinek van-e ügyrendje?	A polgármesteri hivatal rendelkezik a gazdasági szervezet ügyrendjével vagy az azzal egyenértékű szabályozással (Ávr. 9. § (5) bekezdés), vagy az Ávr. 13. § (5) bekezdésében foglaltakat az SZMSZ-ben vagy más belső szabályzatban szabályozta (Áht. 10. § (5) bekezdés), és a szabályozást 2010. január 1-jét követően felülvizsgálták, aktualizálták. Elfogadható az is, ha a gazdasági feladatokat a polgármesteri hivatalon belül több szervezeti egység látja el, és azoknak önálló ügyrendjük van, illetve ha a polgármesteri hivatal nem tagolódik szervezeti egységekre, és ezért önálló gazdasági szervezettel nem rendelkezik, azonban az SZMSZ-ben vagy más belső szabályozásban rögzítik az ügyrend kötelező elemeit.
8.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e ellenőrzési nyomvonalal?	Az ellenőrzési nyomvonal, folyamatleírás a polgármesteri hivatal tevékenységeire vonatkozóan elkészült, és azt 2010. január 1-jét követően felülvizsgálták, aktualizálták. A szabályzat minta megtalálható a Pénzügyminisztérium Belső kontroll kézikönyv, 2010. 18. és a 19. számú mellékletében. A Bkr. 6. § (3) bekezdésében előírtak szerint a költségvetési szerv vezetője köteles elkészíteni és rendszeresen aktualizálni a költségvetési szerv ellenőrzési nyomvonalát, amely a költségvetési szerv működési folyamatainak szöveges vagy táblázatba foglalt vagy folyamatábrákkal szemléltetett leírása, amely tartalmazza különösen a felelősségi és információs szinteket és kapcsolatokat, irányítási és ellenőrzési folyamatokat, lehetővé téve azok nyomon követését és utólagos ellenőrzését.
Az információ és kommunikáció szabályozása és kialakítása (5. számú munkalap, kimutatás)		
9.	Az önkormányzat eleget tett-e az elektronikus közzétételi kötelezettségének?	Az Önkormányzat az Info tv. 33. § (1) és (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, saját vagy közösen működtetett honlapon elektronikus formában bárki számára hozzáférhetően közzétette az Info tv. 1. számú mellékletében felsoroltak közül legalább az éves költségvetését, a költségvetési beszámolóját, a Képviselő-testület rendeleteit.
10.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e iratkezelési szabályzattal?	A polgármesteri hivatal rendelkezik az Ltv. 10. § (1) bek. c) pontjában előírt iratkezelési szabályzattal.

A két kulcskontroll minősítése

A kulcskontrollok – teljesítésigazolás, érvényesítés – működésének értékelése megfelelőségi tesztek segítségével történt. A kontrollok működésének megfelelőségére vonatkozó következtetést az értékelő táblázatban elért súlyozott pontszám, továbbá az eredendő kockázat minősítésétől függően két vagy három kiadási jogcím alapján fogalmaztuk meg. Az értékeléshez alkalmazandó arányszámok kialakítását számítógépes program segítségével központilag az ellenőrzésben közreműködő informatikai támogató végezte az önkormányzatok által elektronikus úton megadott adatokból.

A minősítés automatizált, a megfelelőségi tesztek kitöltésével számítógépes program segítségével történik, melynek összefüggése:

Elérhető pontszám:	Elért súlyozott pontszám értékelése:
0-70	„gyenge”
71-90	„jó”
91-100	„kiváló”

- „**kiváló**” a kontrollok működése, ha megfelel a szabályozásoknak és a legmagasabb szintű elvárásoknak a működésbeli hibák megelőzése, feltárása és kijavítása tekintetében; amennyiben a kontrollok működésének megfelelőségét a helyszíni ellenőrzési munkalap értékelése alapján kiválónak minősítettük, azonban esetleges kisebb – az egységesen meghatározott követelményrendszerben foglalt 10%-ot el nem érő mértékű – hiányosságokat tártunk fel, az összességében kiváló minősítést alátámasztó pozitív megállapításon túl ezeket a hiányosságokat a jelentésben ismertetjük a javaslataink megalapozása érdekében;
- „**jó**” a kontrollok működésének megfelelősége, ha azok a megállapított kisebb (tolerálható mértékű) hiányosságok mellett kielégítik az elvárásokat a működésbeli hibák megelőzése, feltárása, és kijavítása tekintetében, a megállapított hiányosságok nem veszélyeztették a hibák megelőzését, feltárását és kijavítását, továbbá ismertetjük azokat a területeket is, ahol az előírt ellenőrzési, egyeztetési feladatokat nem végezték el;
- „**gyenge**” a kontrollok működése, ha a kontrollok működésében túl sok hiányosság fordul elő ahhoz, hogy megbízhatónak lehessen azokat minősíteni. Ismertetjük a jelentésben azokat a területeket, ahol az előírt ellenőrzési, egyeztetési feladatokat nem végezték el, amely hiányosságok a belső kontrollok megfelelőségének „gyenge” minősítését okozták.

A belső ellenőrzés szabályszerű működésének értékelése

A belső ellenőrzés működését a 2012. évben történt ellenőrzés tervezési és végrehajtási tevékenységének tapasztalatai alapján értékeljük a munkalapok (kimutatások) kérdéseire adott válaszok alapján, melynek megállapítása az elérhető és az elért pontokból az alábbi képlettel, **számítógépes program segítségével** történt:

$$\frac{\text{Elért pont}}{\text{Elérhető pont}} \times 100 = \dots\dots\%$$

A belső ellenőrzés működésének megfelelőségénél alkalmazandó minősítés:

- nem felelt meg 0-60%-ig;
- megfelelt 61-80%-ig;
- jól megfelelt 81% fölött.